



+



+



Trinaest Noći muzeja Muzeja grada Kaštela 2009. – 2021.
Muzej grada Kaštela
29.1.2021.

Izdavač

Muzej grada Kaštela, Lušiško Brce 5, 21215 Kaštel Lukšić
e-mail: muzej-grad-kastela@st.t-com.hr
www.muzej-grad-kastela.hr

Za izdavača

Ivan Šuta

Autorica kataloga i izložbe

Helena Martinac

Likovno oblikovanje kataloga

Helena Martinac, Dominik Žanić

Fotografije

Fototeka Muzeja grada Kaštela

Lektura

Anita Tičinović

Tehnički postav izložbe

Dominik Žanić

Glazba

Tvrtko Stijena Sekstet

ISBN 978-953-72-76-85-0



Kaštela, 2021



Helena Martinac

Trinaest Noći muzeja Muzeja grada Kaštela
2009. – 2021.



Muzej grada Kaštela
29.1.2021.

Sadržaj

Noć muzeja u svijetu i Hrvatskoj	4
Trinaest Noći muzeja Muzeja grada Kaštela	6
Izložbe iz fundusa	7
Izložbe u organizaciji Muzeja	10
Gostujuće izložbe	12
Pedagoška djelatnost: vodstva i radionice	15
Predavanja	17
Predstavljanje publikacija	20
Priznanje Prijatelj muzeja	22
Posebna događanja: predstave, glazbeni kvizovi, plesne točke, recitacije, recitali...	26
Gradska knjižnica Kaštela: Muzej u Knjižnici i Knjižnica u Muzeju	30
Koncerti	34
Literatura	37

Noć muzeja u svijetu i Hrvatskoj

Noć muzeja kulturna je manifestacija koja se već šesnaest godina održava u Hrvatskoj a Muzej grada Kaštela pridružuje se četvrtoj nacionalnoj Noći muzeja, posljednjeg siječanjskog petka 2009. godine. Manifestacija se prvi put održala u veljači 1997.¹ u Berlinu pod nazivom *Duga noć muzeja*, izvorno *Lange Nacht der Museen*, kada skupina berlinskih muzeja na jednu večer "dugo u noć" građanima otvara postave svojih muzeja i galerija da bi se oživjela zimska zamrlost događanjima i u muzeje privuklo novu publiku. Berlinska *Duga noć muzeja* vrlo dobro je prihvaćena te se već sljedeće godine organizira i u drugim europskim zemljama. Također se proširila i van kontinenta, od 2004. održava se i u Argentini a od 2007. i na Filipinima.

U nekim zemljama datum održavanja manifestacije nije točno određen te se manifestacije održavaju čak u različito vrijeme i u lokalnim sredinama da bi se potakla cirkulacija posjetitelja među gradovima, promičući razvoj obrazovnog, kulturnog i turističkog sektora.²

U Francuskoj se u sličnoj inačici od 1999. održava manifestacija pod nazivom *Nuit Blanche*, u prijevodu *Bijela*, odnosno besana, neprospavana noć; referirajući se na dostupnost sadržaja muzejsko-galerijskih prostora

publici od 6 sati poslijepodne do 6 sati ujutro, a održava se prvog dana listopada.

Iz Francuske je 2005. godine potekla i inicijativa da se organizira *Europska noć muzeja* s ciljem da se uz promociju nacionalne kulturne baštine zajedničkom temom manifestacije stvore poveznice među europskim muzejima.

Europska noć muzeja datumom održavanja prati *Međunarodni dan muzeja*, 18. svibnja. Održava se prve subote ususret Međunarodnom danu muzeja ili pak prve subote po njegovu održavanju. Događanja vezana uz *Europsku noć muzeja* u nekim zemljama, kao u Velikoj Britaniji, traju i cijeli vikend ili čak cijeli tjedan, kao na primjer u Makedoniji.

Skandinavske zemlje rabe širi termin *Noć kulture* i *Noć umjetnosti* s obzirom na to da se manifestaciji, uz muzejsko-galerijske ustanove svojim sadržajima priključuju i razne druge kulturne institucije.

U Hrvatskoj prva Noć muzeja održana je kao pilot program šest zagrebačkih muzeja 15. prosinca 2005. godine te sljedećih godina prerasta u nacionalnu manifestaciju.

Manifestacija je 2006. s prosinca prebačena na posljednji petak u siječnju 2007. godine, koji se održao kao konstantni datum održavanja Noći muzeja u Hrvatskoj, s izuzetkom 2019. godine kada se Noć muzeja održala u petak, 1. veljače.

¹ Wikipedia: https://hr.wikipedia.org/wiki/No%C4%87_muzeja

² Kočevar, Sandra– Škrtić, Antonija: Noć muzeja kao primjer vrednovanja kulturne baštine?

Od devete po redu hrvatske manifestacije Noći muzeja predlažu se i teme vodilje, pod okriljem kojih se muzeji nastoje predstaviti javnosti određenom tematikom i pratećom građom iz svojih fundusa.

Noć muzeja 2014. tako je obilježila tema *Očuvanje kulturne baštine kroz održivi razvoj i dostupnost kulturne baštine, interakciju kulturnih ustanova i lokalnih zajednica u stvaranju novih oblika suradnje i zajedničkog razvoja*. Potom su slijedile teme: *Izumi i otkrića – Nikola Tesla univerzalni um (2015.)*, *Utemeljitelji i reformatori – Josip Juraj Strossmayer, hrvatski mecena (2016.)*, *Glazba i glazbeni velikani i njihov utjecaj na društvo (2017.)*, *Muzeji i sport – brže, više, jače... / citius, altius, fortius... Važno je sudjelovati! (2018.)*, *Muzeji – inovacije i digitalna budućnost (2019.)*, *Velike obljetnice hrvatskih muzeja (2020.)*, dok je šesnaestu, digitalnu Noć muzeja 2021. obilježila aktualna tema *Zadaci muzeja u uvjetima krize* uvjetovana svjetskom zdravstvenom situacijom sa širenjem koronavirusa SARS CoV-2 kao i prirodnim nepogodama prouzročene potresima u Zagrebu u ožujku 2020. te na području Petrinje u prosincu iste godine.

Manifestaciju Noć muzeja organizira Hrvatsko muzejsko društvo od 2005. godine. Lik mudre sove, zaštitni je znak manifestacije, najavljuje Noć muzeja i poziva na posjet muzejima, galerijama i drugim baštinskim ustanovama koje se pridružuju manifestaciji.

Mudru sovicu štovali su i drevni Grci kao ljubimicu boginje Atene – boginje ptice, koja se povezivala s mudrošću, umjetnošću i raznim

sposobnostima pa je i sova postala simbolom mudrosti. U Starom Egiptu pak, lik sove označavao je slovo M, a neslužbeno sova predstavlja i maskotu Mense³. Osim kao simbol mudrosti, predskazanja i zaštite od zla u nekim kulturama, sova kao noćno biće, povezivala se i sa smrću.



Atenski novac, iskovan sredinom 5. stoljeća pr. n. e. prikazuje božicu mudrosti, Atenu s jedne i njenu ljubimicu, sovu s druge strane novčića



Egipat, hijeroglif slova M (sova)

³ <https://hr.wikipedia.org/wiki/Sove>

Muzej grada Kaštela tijekom proteklih trinaest Noći muzeja posjetilo je blizu 6500 građana Kaštela i obližnjih gradova. Nevelik broj je to posjetitelja za muzeje većih sredina, no dobar za manja središta, kao što su Kaštela, smještena uz obližnje gradove: Split, Trogir, Solin koji također privlače kaštelansku publiku, što i je cilj manifestacije.

Iako smatramo da publiku u muzeje privlače i dodatni sadržaji, kao što su predstave za djecu i koncertni nastupi, stalan broj posjetitelja ukazuje da Muzej grada Kaštela ima svoju redovnu publiku koja posjećuje Muzej i onda kada nije bilo moguće organizirati promotivne sadržaje.

Osnovna je ideja manifestacija tipa Noć muzeja prezentiranim sadržajima potaknuti i razviti interes publike da bi povremeni posjetitelji stekli naviku posjeta muzejima tijekom cijele godine, a ne samo prigodom muzejskih marketinških akcija ili turističkih posjeta drugim mjestima.

* * *

Trinaest Noći muzeja Muzeja grada Kaštela

Muzej grada Kaštela kulturnoj manifestaciji Noć muzeja prvi put se pridružuje 2009. godine, već sljedeće godine nakon otvorenja stalnog postava Muzeja u kaštelu Vitturi u Kaštel Lukšiću.⁴ Izložbe su prve četiri godine po priključenju Muzeja manifestaciji Noć muzeja održavane u prostoru kaštela Vitturi u Kaštel Lukšiću a od 2013. godine i u prostoru Nadbiskupskoga kaštela u Kaštel Sućurcu, koje Muzej dobiva na upotrebu od 2012. godine.

Izložbe iz fundusa Muzeja grada Kaštela također su bile prezentirane i u Muzeju Cetinske krajine u Sinju i Etnografskom muzeju u Splitu.

Ukupno je tijekom proteklih 13 godina od početka sudjelovanja Muzeja grada Kaštela u manifestaciji Noć muzeja organizirano 38 izložaba: 22 izložbe postavljene su u prostoru Muzeja u kaštelu Vitturi u Lukšiću, 10 u Nadbiskupskom kaštelu u Sućurcu, dvije u drugim muzejskim ustanovama, Muzeju Cetinske krajine u Sinju i Etnografskom muzeju Split, a izložba *Stalni postav riznice župne crkve Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije u Kaštel Štafiliću* publici je bila dostupna i tijekom četiriju manifestacija Noći muzeja od 2013. do 2016. godine.

⁴ Muzej grada Kaštela djeluje u prostoru kaštela Vitturi od 2001., no stalni postav Muzeja otvoren je 4. ožujka 2008. godine na Dan Grada Kaštela i obilježavanja potpisivanja Trpimirove darovnice 852. g. i prvog spomena hrvatskog imena u povijesnim dokumentima – Trpimira, „pomoću Božjom kneza Hrvata“.

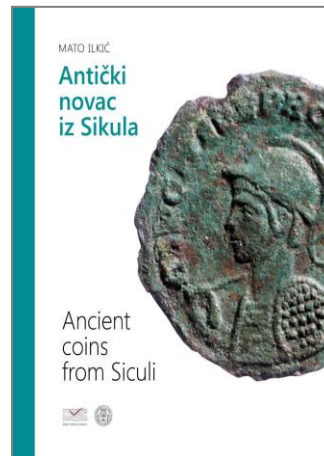
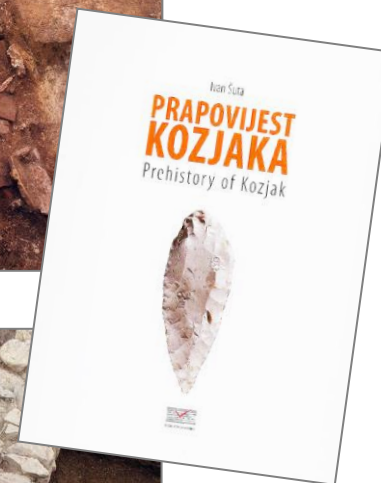
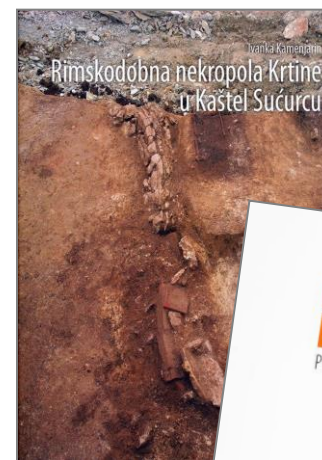
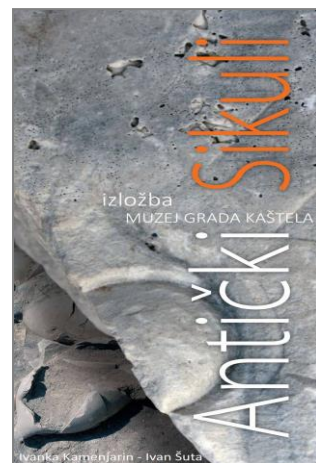
Izložbe iz fundusa Muzeja grada Kaštela

Muzej je priredio 15 izložaba iz svoga fundusa, od toga su dvije dokumentarne, *25 godina Arheološkog odjela Muzeja grada Kaštela* i virtualna izložba *Trinaest Noći muzeja Muzeja grada Kaštela*.

Arheološki odjel prezentirao je javnosti u okviru manifestacije Noć muzeja izložbe: *Antički Sikuli – dvadeset godina od početka istraživanja*, *Rimskodobna nekropola Krtine u Kaštel Sućurcu*, *Prapovijest Kozjaka*, spomenutu dokumentarnu izložbu *25 godina Arheološkog odjela Muzeja grada Kaštela* te izložbu *Antički novac iz Sikula*, realiziranu u suradnji s doc. dr. sc. Matom Ilkićem i Odsjekom za arheologiju Sveučilišta u Zadru. Izložba iz fundusa Arheološkog odjela Muzeja *Antički Sikuli – dvadeset godina od početka istraživanja* otvorena je također i u sklopu manifestacije Noć muzeja 2013. u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

Kulturno-povijesni odjel publici je predstavio izložbe iz fundusa: *U skuli moga dide*, *Kaštelanska škrinja*, *Velikan hrvatske glazbe Boris Papandopulo – kaštelanski intermezzo*, *Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho*, *Povismo i sukno – evo nas doma!*.

Izložbe *Kaštelanska škrinja* te *Povismo i sukno* realizirane su u suradnji s Etnografskim muzejom Split, etnologinjama Brankom Vojnović Traživuk i Sanjom Ivančić.

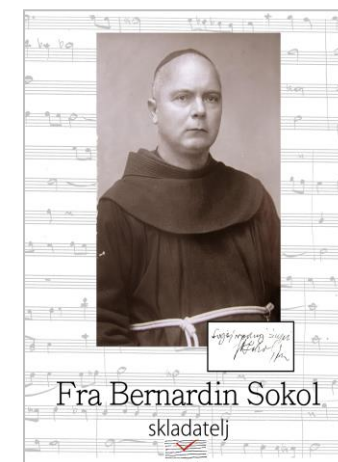
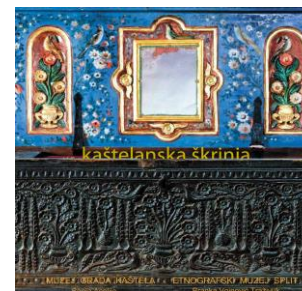


Izložba *Kaštelanska škrinja*, predstavljena u Noći muzeja 2012., nadovezuje se dijelom na izložbu *Lijepa i bogate – škrinje iz Etnografskog muzeja Split*. Predstavljena je nevjestinjska škrinja jadranskog tipa iz Muzeja grada Kaštela, koja je bila u vlasništvu kaštelanskih obitelji Grisogono, Dudan i Dražin još od druge polovine 18. stoljeća te 24 panoa s isječcima ukrasnih motiva kaštelanskih škrinja koje čuva Etnografski muzej Split.

Izložba *Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho* postavljena je u Etnografskom muzeju Split u listopadu 2015. a posjetitelji su je mogli razgledati i u okviru manifestacije Noć muzeja 2016., kada je premijerno prikazan i intervju s bračnim parom Mirjanom i Vinkom Tangarom o kaštelanskoj odjevnoj tradiciji.

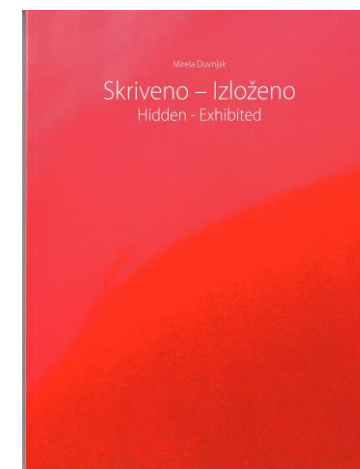
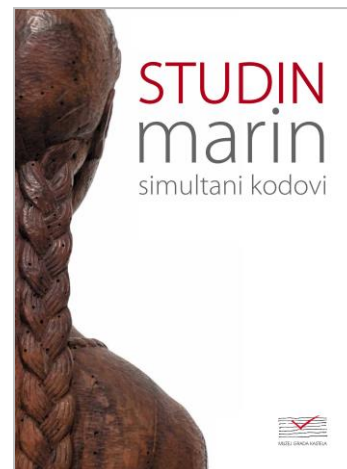
Inačica izložbe, naziva *Povismo i sukno – evo nas doma!*, s akcentom na tematiku vjenčanja, rođenja i krštenja postavljena je pak u Muzeju grada Kaštela i publici predstavljena virtualno u sklopu Noći muzeja 2021., u skladu s novonastalom svjetskom zdravstvenom situacijom.

Iz fundusa Zavičajne zbirke Kaštel Sućurca predstavljena je u sklopu teme Noći muzeja 2017. *Glazba i glazbeni velikani i njihov utjecaj na društvo* izložba o Sućuraninu, skladatelju fra Bernardinu Sokolu (1888. – 1944.).



Odjel moderne i suvremene umjetnost izložbom *Marin Studin – simultani kodovi (1895. – 1960.)*, organiziranoj u prigodi 120. obljetnice kipareva rođenja i 55. obljetnice smrti predstavio je posjetiteljima autorova djela iz fundusa Muzeja, ali i iz drugih muzejskih ustanova radi što cjelovitijeg uvida u umjetnikov opus.⁵

Projekcija postava izložbe *Skriveno – izloženo: izbor iz fundusa Odjela moderne i suvremene umjetnosti Muzeja grada Kaštela* prezentirana je posjetiteljima u Noći muzeja 2020. godine u kaštelu Vitturi u Kaštel Lukšiću te na YouTube kanalu Muzeja. Radi se o video projekciji izložbe nastale prigodom 30. obljetnice osnutka Galerije Studin, a prikazuje 90 reprezentativnijih radova domaćih umjetnika iz zbirke Odjela koja su bila izložena na dvjema lokacijama, u kaštelu Vitturi u Kaštel Lukšiću i u Nadbiskupskom kaštelu u Kaštel Sućurcu tijekom rujna i listopada 2018. godine. S obzirom na to da Odjel nema stalni izložbeni postav na ovaj način publici su približena inače *skrivena* djela iz fundusa njegovih zbiraka.



⁵ Djela Marina Studina ustupili su na posudbu Moderna galerija Zagreb, Galerija umjetnina Split i Muzej grada Splita.

Izložbe u organizaciji Muzeja grada Kaštela

Uz izložbe iz fundusa Muzeja Odjel moderne i suvremene umjetnosti realizirao je i retrospektivnu izložbu kaštelanskog slikara *Pave Metličića (1896. – 1925.)*, Studinova suvremenika i jedinih predstavnika moderne na kaštelanskom području, kao i izložbe suvremenih autora: *Ljubice Dragojević Buble*, *Ante Vukića*, *Mirana Palčoka*, *Vena Jerkovića*, skupnu izložbu *Dragane Nuić Vučković i Karoline Marušić*, izložbu na temu ekologije *Srcem bezumlju* šesnaestorice autora mlađe generacije: Sanje Burazin, Brune Carev, Andree Civadelić, Mladena Čulića, Edvina Dragičevića, Vjerana Duvnjaka, Petra Grimanija, Marija Grkinić Jurjevića, Sunčice Kuzmanić Perišin Tomljanović, Ana-Marije Markežić, Luke Mimice, Siniše Nosila, Glorije Oreb, Nataše Pavlov, Mirelle Šimera Dulčić i Danijele Šušak.

U organizaciji Odjela moderne i suvremene umjetnosti realizirano je ukupno 7 izložaba, 5 samostalnih i 2 skupne kojima je predstavljeno dvadeset troje umjetnika.

Realizacijom izložaba suvremenih autora, koji su darovali Muzeju neka od svojih izloženih djela, kao i darovanjima nasljednika ostavštine slikara čiju je izložbu priredio Odjel moderne i suvremene umjetnosti tijekom manifestacija Noć muzeja od 2009. do 2021. fundus je obogaćen s 10 umjetničkih predmeta: 3 crteža Pave Metličića: *Portret muškarca*, *Akt*

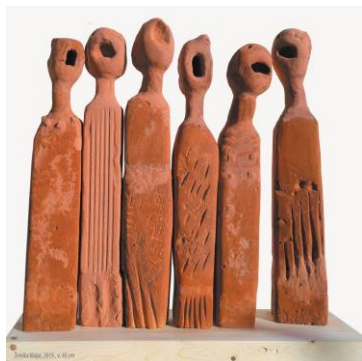
muškarca, *Akt muškarca (s leđa i s boka)*⁶; skulpturama Ljubice Dragojević *Buble Kraljica Jelena* i Vena Jerkovića *Prosvjednik i Navijači*; slikama Ante Vukića *Snjig*, Mirana Palčoka *Snjeguljica i 7 Kaštela*, Dragane Nuić Vučković *Mala noćna mora E. A. 1/3* i slikom Karoline Marušić *Iz ciklusa Ladine priče*.



Pave Metličić



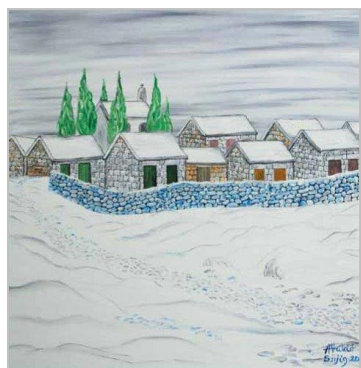
⁶ Crteže Pave Metličića Muzeju grada Kaštela darovali su Pero Metličić (*Portret muškarca*) i Frane Metličić (*Akt muškarca*, *Akt muškarca – s leđa i s boka*) iz Kaštel Novog.



U organizaciji Kulturno-povijesnog odjela Muzeja realizirana je izložba *Stalni postav riznice župe Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije u Kaštel Štafiliću* otvorena sredinom prosinca 2012. godine. Budući da je postav Riznice otvoren za posjetitelje samo tijekom turističke sezone ili na upit, odlučeno je omogućiti građanima razgledavanje stalnog postava Riznice i tijekom manifestacije Noć muzeja 2013., 2014., 2015. i 2016. godine.

Izložbe Arheološkog odjela Muzeja realizirali su: Ivanka Kamenjarin i Ivan Šuta, Kulturno-povijesnog odjela Sanja Acalija, Odjela moderne i suvremene umjetnosti: Mirela Duvnjak i Ankica Babin, Zavičajne zbirke Kaštel Sućurca Ada Danek i Dokumentacijskog odjela Helena Martinac.

Ljubica Dragojević Buble
Veno Jerković



Ante Vukić
Dragana Nuić Vučković

Karolina Marušić
Miran Palčok



Gostujuće izložbe

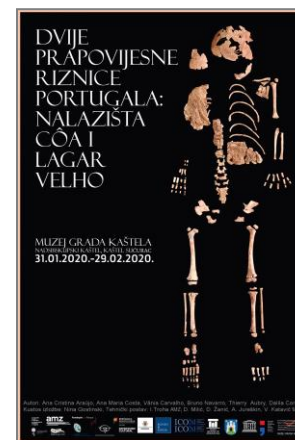
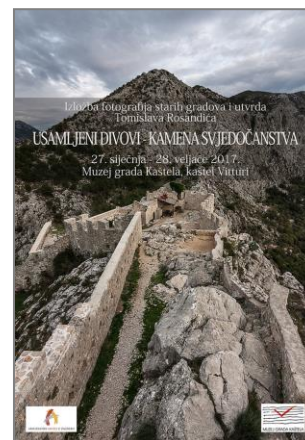
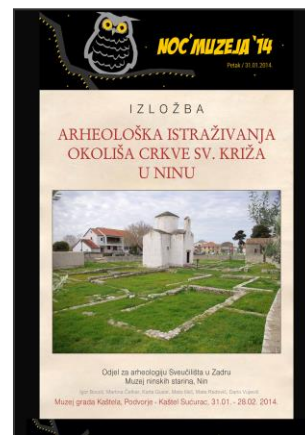
U Noćima muzeja Muzeja grada Kaštela prezentirane su i izložbe: Arheološkog muzeja Zadar, Arheološkog muzeja u Zagrebu, Muzeja grada Splita, Narodnog muzeja Labin, Hrvatskog planinarskog društva „Mosor“, izložbe radova učenika OŠ „Primorski Dolac“ i partnerskih škola iz Solina, Ptuja, Ferrare i Piacenze te polaznika radionice kopistike realizirane u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom – Restauracijskim odjelom Split i Umjetničkom akademijom u Splitu, kao i izložbe samostalnih umjetnica Mejreme Reuter i Jasminke Mitrić.

Muzej grada Kaštela ugostio je dvije izložbe Arheološkog muzeja Zadar: izložbu *Arheološka istraživanja okoliša crkve sv. Križa u Ninu*, Odjela Muzeja ninskih starina te izložbu *Čovjek i more – Ribolov u antici kroz fundus Arheološkog muzeja Zadar*.

Arheološki muzej u Zagrebu gostovao je s izložbama: *Dvije prapovijesne riznice Portugala – arheološka nalazišta Côa i Lagar Velho* i izložbom fotografija *Usamljeni divovi – kamena svjedočanstva* s prikazom starih gradova i utvrda autora Tomislava Rosandića.

Ljepote planinskih lanaca i radost sjedinjena čovjeka i prirode prezentirane su *Izložbom planinarskih fotografija HPD-a „Mosor“ – izborom s natječaja 2006. – 2012.*, te izložbom *Duh planine, dah planine*,

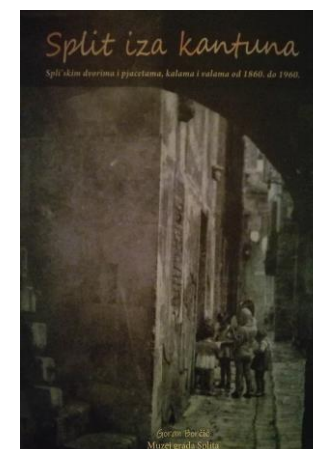
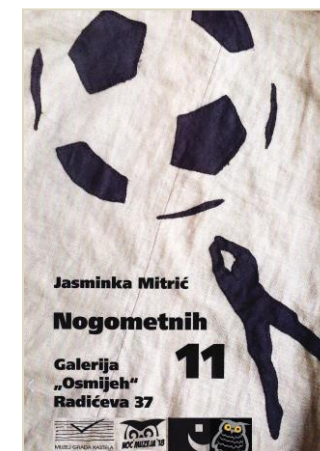
18. tradicionalnom natječajnom izložbom planinarskih fotografija Društva „Mosor“⁷.



⁷ Zahvala na suradnji mosorašima: Sonji Nikolin Waldinger, Franku Ljubenkovu i Predragu Kurtoviću, kao i kolegama restauratorima Davidu Miliću i Anti Jureškinu te dokumentaristu Dominiku Žaniću na pomoći pri postavu izložaba.

Izložbom putopisnih fotografija *Libija, priča o ljudima* Mejreme Rauter; akademske glumice, glazbene terapeutkinje, fotografkinje i spisateljice, publici je predstavljen tračak te lijepe, daleke i drugačije zemlje isječcima iz svakodnevnice njenih stanovnika.

U Muzeju grada Kaštela gostovala je i izložba dizajnerskih odjevnih predmeta *Nogometnih 11*⁸ kostimografkinje Jasminke Mitrić, inspirirana ikonografijom najvažnije sporedne stvari na svijetu te izložbe *Split iza kantuna – spli'skin dvorima i pjacetama, kalama i valama od 1860. do 1960.* osmišljena kao virtualna šetnja Splitom autora Gorana Borčića iz Muzeja grada Splita i izložba *50 godina Labinskih ateliera 1968. – 2018.* Narodnog muzeja Labin, na kojoj su predstavljena djela nekih od najznačajnijih umjetnika druge polovine 20. st., pokretača i sudionika Labinskih ateliera – regionalne likovne manifestacije započete 1968. godine skupnom izložbom: Raoula Goldonija, Josipa Diminića, Milene Lah, Quintina Bassanija, Emila Bobanovića Čolića, Mate Čvrljka, Jasne Maretić Diminić, Eugena Kokota, Vere Kos Paliske, Karla Paliske i drugih.



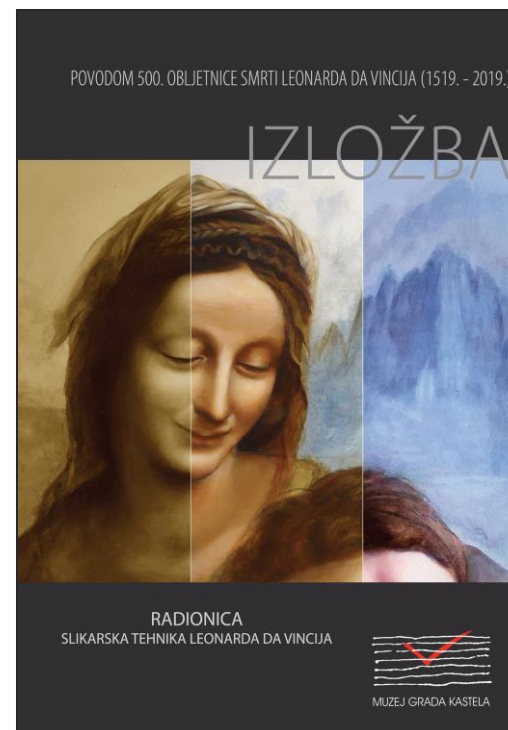
⁸ Izložba *Nogometnih 11* postavljena je 2017. u organizaciji *Galerije Osmjeh* u Zagrebu a tekst kataloga izložbe potpisuje kustosica Muzeja Sanja Acalija.

Predstavljene su također i dvije pedagoško–edukativne izložbe: *Mystery of History – Take part in Museum night* i *Slikarski atelje Leonarda da Vinci* u Muzeju grada Kaštela.

Izložba likovnih učeničkih radova *Mystery of History – Take part in Museum night* rezultat je suradnje učenika OŠ „Primorski Dolac“ i partnerskih škola iz Solina, Ptuja, Ferrare i Piacenze u okviru *Erazmus+* projekta – *Mystery of History: School is cool – Let's play and learn!*

Učenici su nakon organizirane terenske nastave koja je uključivala posjet Muzeju i arheološkim radionicama na lokalitetu Sikuli, u okviru edukativne akcije Muzeja *Plovidba u prošlost – mala škola baštine Kaštelanskog zaljeva*, likovnim uradcima interpretirali ono što su naučili i doživjeli na terenu, a nastale radove predstavili u sklopu manifestacije Noć muzeja. Izložba *Slikarski atelje Leonarda da Vinci* u Muzeju grada Kaštela nastala je kao rezultat radionice kopistike koju je vodila dipl. konzervatorica–restauratorica Sandra Šustić iz Hrvatskoga restauratorskog zavoda – Restauratorskog odjela Split. Izloženi su radovi sudionika radionice, kopije djela Leonarda da Vinci u različitim fazama rada a dočaran je i izgled renesansnog ateljea.

Otvaranje izložbe popraćeno je i prezentacijom *Slikarske tehnike Leonarda da Vinci*. Akademski slikar Valentino Radmana publici je izravno u postavu izložbe demonstrirao proces izrade kopije Da Vincijeva *Portreta nepoznate žene (La Belle Ferronnière)*.



* * *

Izložbenu djelatnost prate popratni sadržaji koji nadograđuju prezentirane teme kroz radionice, prateća predavanja i promocije knjiga, kataloga, pedagoških slikovnica...

Pedagoška djelatnost: vodstva i radionice

Pedagoška djelatnost u okviru manifestacije Noć muzeja odvija se putem vodstava za građanstvo i organizirane posjete učeničkih skupina, kao i kroz radionice koje prate tematiku aktualnih izložbi ili se pak referiraju na teme stalnog postava Muzeja.

Nadovezujući se na retrospektivnu izložbu *Marin Studin – simultani kodovi* Pedagoški odjel Muzeja organizirao je u okviru kulturne manifestacije Noć muzeja 2016. radionicu – ljevaonicu *Lijeva se gips, bronca, zlato...*

Autor stručne koncepcije i voditelj radionice viši muzejski pedagog Mario Klaić izradio je za potrebe radionice umanjenu repliku reljefa *Navještenje* Marina Studina i njen kalup da bi sudionici radionice mogli izrađivati gipsane odljeve reljefa. Radionice – ljevaonice bile su namijenjene uzrastu od 12 do 18 godina, ali i svim zainteresiranim posjetiteljima.



Iste godine, u prostoru Nadbiskupskog kaštela u Kaštel Sućurcu održana je edukativna radionica za djecu pod nazivom *Sova pitalica: Što ima u Kaštel Sućurcu?*

Radionicu pod motom *Mala sova muzejom skita i znatiželjno pita* osmislila je muzejska pedagoginja vježbenica Sanja Jaman koja je djecu provela postavom Arheološkog odjela, Zavičajne zbirke Kaštel Sućurca i izložbe *Prapovijest Kozjaka* te ih uvela u priču o povijesti grada.

Djeca su nakon razgledavanja postava i izložbe trebala riješiti radne listiće i odgovoriti na postavljena pitanja te dopuniti zadane rečenice pojmovima s kojima su se susreli na radionici.

Sznali su tako da su se Kaštela smjestila pod okriljem planine *Kozjak*, jer su se tu nalazila *plodna polja s izvorima vode*, a zbog dobrih uvjeta življenja ljudi su se tu naseljavali još od *prapovijesti*.

Naučili su i: *Tko je bio moćni vladar šume i stada?*, *Kojem povijesnom razdoblju pripadaju amfore, fibule, sunčani sat i keramičke uljanice?*, kao i *Gdje su se stanovnici Putalja sklanjali od neprijatelja prije otprilike 600 godina* a i *Što se danas nalazi u Nadbiskupskom kaštelu?*.

Radionica je osmišljena za učenike osnovne škole, dok je za djecu mlađeg uzrasta organizirana kolaž radionica izrade sovice, maskote manifestacije Noć muzeja i pokladnih maski.

Uz izložbu *Prapovijest Kozjaka*, otvorenu u Noći muzeja 2016., muzejska pedagoginja vježbenica, Sanja Jaman također je osmislila radionicu *Izrada strelica za lov* i radionicu *Izrada i ukrašavanja glinenih posuda*.



Predavanja

U okviru manifestacije Noć muzeja održano je u Muzeju grada Kaštela niz predavanja vezanih uz aktualne teme manifestacije, kako kustosa Muzeja, tako i vanjskih suradnika specijaliziranih za određena područja i tematiku.

Predavanja su održana u prostoru Muzeja grada Kaštela, u Kaštel Lukšiću i Kaštel Sućurcu te u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

Uz izložbu *Antički Sikuli – dvadeset godina od početka istraživanja* koja je u Noći muzeja 2013. gostovala u Muzeju Cetinske krajine u Sinju voditeljica Arheološkog odjela Muzeja Ivanka Kamenjarin održala je predavanje *Antički Sikuli – rezultati arheoloških istraživanja* približivši sinjskoj publici i njihovim gostima saznanja o lokalitetu Sikuli, jednom od najznačajnijih lokaliteta istočno-jadranske obale koje je egzistiralo od 2. st. prije Krista do 5. st. nakon Krista. Provedena istraživanja donijela su nove spoznaje o urbanizmu naselja, koje je planski izgrađeno, s pravilnim rasterom ulica i stambenim blokovima te je bilo opasano bedemima.

Predavanje *Interpretacija antičkih (rimskih) cesta dalmatinskog zaleđa* nadovezuje se uz temu Noći muzeja 2014. *Očuvanje kulturne baštine kroz održivi razvoj i dostupnost kulturne baštine, interakciju kulturnih ustanova i lokalnih zajednica u stvaranju novih oblika suradnje i zajedničkog razvoja.*



Predavanje je, uz PowerPoint prezentaciju u postavu Arheološkog odjela u Nadbiskupskom kaštelu u Sućurcu održao univ. spec. oec. Lino Ursić, savjetnik za turizam u županijskom Upravnom odjelu za turizam i pomorstvo, naglašavajući važnost kulturno-turističkih itinerera temeljenih na ponudi muzejskih i drugih kulturnih ustanova te ističući kao krajnji cilj da svi lokaliteti koji zadovoljavaju uvjete zaštite kulturnih dobara budu turistički dostupni i iskoristivi radi dugoročnog samoodrživog razvoja.

Lino Ursić ujedno je idejni začetnik i osnivač udruge „Stope arheologije“ te stručnog skupa „Arheološki turizam je najstariji oblik turizma – turizam stopama arheologije“.

Noć muzeja 2016. obilježila je tema *Utemeljitelji i reformatori – Josip Juraj Strossmayer, hrvatski mecena.*

Muzej grada Kaštela te se godine, između ostalog, publici predstavio retrospektivnom izložbom *Marin Studin – simultani kodovi (1895. – 1960.)* – uza 120. obljetnicu kipareva rođenja. Marin Studin, kaštelanski je kipar, Novljanin, čija su djela osnov razvitka prve muzejske ustanove na području Kaštela, Galerije Studin. Uza zbirku Marina Studina uskoro su oformljene i druge muzejske zbirke te je utemeljen Zavičajni muzej Kaštela (1991.), odnosno Muzej grada Kaštela (1999.).

U Noći muzeja 2016. autorica izložbe Mirela Vujević Duvnjak održala je okupljenoj publici predavanje o životu i fazama rada kipara Marina

Studina. Predavanje je održano u prostoru izložbene dvorane u kaštelu Vitturi u Lukšiću a popraćeno je PowerPoint prezentacijom.



Povijest sportske gimnastike predavanje je koje je publici okupljenoj u Nadbiskupskom kaštelu u Sućurcu u Noći muzeja 2018. održala mještanka, olimpijka Tina Erceg.

Tema Noći muzeja 2018. bila je *Muzeji i sport – brže više jače... / citius, altius, fortius...* s olimpijskim motom *Važno je sudjelovati!*. Posjetitelji, uglavnom mladi sportaši, saznali su kroz predavanje Tine Erceg da se gimnastika u Hrvatskoj razvijala pod utjecajem sokolskog gimnastičkog sustava, osnovanog još 1874., zahvaljujući kojem nastava tjelesnog odgoja ubrzo postaje obvezna u hrvatskim osnovnim školama; potom da je prvo gimnastičko natjecanje održano 1877. u Zagrebu, da je Dragutin Ciotti bio

prvi hrvatski gimnastičar koji je nastupio na Olimpijskim igrama i osvojio brončano odličje na Igrama u Amsterdamu 1928. godine te još mnogo drugih zanimljivosti iz svijeta gimnastike.

Tina Erceg naša je prva predstavnik od samostalnosti Hrvatske na Olimpijskim igrama, na kojima je nastupila 2008. godine u Pekingu te 2012. u Londonu, kada natjecanje u višeboju završava na visokom 14. mjestu. *Twist salto naskok na gredi* gimnastički je element koji je osmislila Tina Erceg i koji po njoj nosi i naziv. Svjetska gimnastička federacija 2006. godine uvrstila je element Erceg u pravilnik, kao jedan od najtežih elemenata rizičnosti. Predavanju Tine Erceg prethodilo je predavljanje sućuračkih športskih klubova i udruga: džudaši juniori kluba „Dalmacijacement – Cemex“ demonstrirali su tehnike bacanja, a gimnastičarske točke s obročima, vrpcom i loptom prezentirale su članice udruge „Putalj“.

U okviru teme Noći muzeja 2019. *Muzeji – inovacije i digitalna budućnost* predavanje naslova *Primjena moderne 3D tehnologije laserskog i foto skeniranja u očuvanju, rekonstrukciji i prezentaciji kulturne baštine* održao je u kaštelu Vitturi dipl. ing. geodezije Ante Bošnjak. Posjetiteljima je prezentiran način dobivanja 3D modela globularne hispanse amfore tipa Dressel 20 iz stalnog postava Muzeja grada Kaštela, te način rada laserskog skenera uz demonstraciju skeniranjem dijela polivalentne dvorene u kojoj je održano predavanje.



Predstavljanje publikacija

U okviru manifestacija Noć muzeja održane su u Muzeju grada Kaštela i promocije slikovnica, kataloga izložaba, knjiga...

U Noći muzeja 2012. predstavljen je projekt Pedagoškog odjela *Slikovnicom dodirni prošlost* u okviru kojeg je predstavljena i edukativna slikovnica *Priča o kaštelu Vitturi u Kaštel Lukšić* muzejskog pedagoga Maria Klaića i ilustratora Zorana Perdića Lukačevića. Priča je to o kaštelu Vitturi i nastanku mjesta kroz koju čitatelje dijelom vode i likovi mladih Miljenka i Dobrile, legende o neuništivoj ljubavi kaštelanskih Romea i Julije, Miljenka Rossanija i Dobrile Vitturi.

Dječak Miljenko i djevojčica Dobrila kroz svoju nestašnu igru upoznaju čitatelje s kaštelom Vitturi u kojem je živjela Dobrilna obitelj Vitturi, kao i predmetima koji se u njemu nalaze a danas čine dio stalnog fundusa Muzeja grada Kaštela. Slikovnicu je autor namijenio učenicima nižih razreda osnovne škole kao ilustrirani predložak za zabavno učenje zavičajne povijesti.

U Noći muzeja 2013. predstavljena je putopisna fotoknjiga *Libija, priča o ljudima* akademske glumice i spisateljice Mejreme Rauter. Autorica je održala predavanje uz projekciju fotografija nastalih tijekom njena četverogodišnjeg boravka u Libiji od 2003. do 2007. godine.



Iste večeri Mejrema Rauter našla se i u ulozi promotorice kataloga izložbe *Retro etno techno – RET 7*, dizajnerice i kostimografkinje Jasminke Mitrić održane u ljeto 2012. Izložba je inspirirana elementima kaštelanske kulturno-povijesne baštine, koji se odražavaju kako u samim krojevima tako i motivima apliciranim na muškim i ženskim odjevnim predmetima. Osmišljena je u formi revije, scenskog nastupa u kojem se redaju govorene partije, ispreplećući tradiciju slikom i riječju. Kostime su prezentirali glumci dugometražnog filma *Larin izbor: Izgubljeni princ*, sniman u Muzeju, kao i glumci udruge „Teatar“ iz Kaštela. Svaki izlazak na pistu glumci su popratili odlomcima iz književnih djela i stihovima pjesama koja se odnose na kaštelansku kulturnu baštinu, kao npr. *Falila se Radunova Ane* i *Mlade Kaštelanke* Ivana Ćipika Zanete ili *Ljubovnice prigizdava*, stihove koje je Vjekoslav Vuletin Žiže uputio svojoj zaručnici Ani, *Razgovora ugodnog naroda slovinskog* Andrije Kačića Miočića te *Od grada Splita*, Pjesme br. 79 u kojoj je Kačić opjevao junačku obranu Sućurana od Turaka, zapisa lukšićkog učitelja Bartula Matijace *Nekoliko crtica iz kaštelanske povijesti* iz 1881., *Lavandera* Radojke Baldić Đugum, pjesnikinje suvremene generacije i drugih.

Izložba *Retro etno techno 7* nastala je u suradnji kostimografkinje Jasminke Mitrić i kustosice Muzeja Sanje Acalija, ujedno i autorice kataloga izložbe. Režiju izložbene večeri potpisuje akademska glumica

Mejrema Rauter, koja je u suradnji s kolegom, Kaštelaninom Franom Perišinom bila i moderatorica večeri.



Priznanje *Prijatelj muzeja* (2011. – 2014.)

Na trećoj Noći muzeja Muzeja grada Kaštela 2011. uvedeno je priznanje *Prijatelj muzeja*, kao zahvala zaslužnim građanima Kaštela na potpori i doprinosu u razvitku muzejske djelatnosti, promicanju baštine, stručnoj suradnji. Likovno oblikovanje priznanja, u obliku *trepećala* – igle ukosnice, koja simbolizira kaštelansku kulturnu baštinu, osmislio je akademski kipar Robert Jozić.



Igla ukosnica za žensko ogjavlje oblikovana je poput razgranate grančice s nekoliko zlatnih spiralnih žica, ukrašenih granulama i biserima, dok je središnja grančica nešto duža, s vrhom u formi cvijeta ili ptičice.

U Kaštelima se ovaj tip igle ukosnice naziva i trepećalo, trepeljika, tremolanat, tremanat, a proizlazi iz talijanskog pridjeva *tremolante* u značenju – treperav, drhtav.

Zaticala se direktno u kosu, u spletene pletenice (bočno uz sljepoočnice i na zatiljku) ili pak preko laganog čipkastog vela – *blonde*. Pri hodu nositeljica lagano je treperila pa joj otuda proizlazi i naziv.



Vinka i pok. Lav Dujmov, Jelena Škarica Žikov, Beba i Pavao Stanojević, dobitnici su prvog priznanja *Prijatelj muzeja*, kao najvjerniji pratitelji izložbene djelatnosti Muzeja grada Kaštela i to od samih začetaka i osnivanja Galerije Studin.



23



Bračni par Dujmov ustupio je Muzeju za stalni postav i izložbene djelatnosti Muzeja i predmete iz obiteljskog naslijeđa: sliku *Uspomena vjenčanja Antona i Marije Dujmov rođ. Vuletin*, kao i ulomak kamenog rimskog miljokaza s natpisom: (*U čast*) *imperatoru Cezaru Kaju Aureliju Valeriju Dioklecijanu*, pronađenom na širem području Bijaća a izloženomu u lapidariju Arheološkog odjela u kaštelu Vitturi. Ulje na platnu, portretni prikaz roditelja Lava Dujmova u kaštelanskoj nošnji na dan njihova vjenčanja 1902. godine, izloženo je u *tinelu* Kulturno-povijesnog odjela, a također je bio prezentiran u Etnografskom muzeju Split na izložbi *Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho*, realiziranom u suradnji dviju muzejskih ustanova 2015./2016. godine. Navedeni predmeti, ustupljeni Muzeju na posudbu, evidentirani su u Knjizi pohrane Muzeja grada Kaštela.

Jelena Škarica Žikov poklonila je Muzeju djelove ženske kaštelanske narodne nošnje iz 2. polovine 19. stoljeća: suknju (*pandil, pandial*), dvije pregače (*traverse*), jaknu (*aljaka*), prsluk (*korpet*), *fjok*, vezanku – ukrasnu vrpču nošnje, marame za leđa (*berte*), maramu za oglavlje i leđa (*polutinu, zlatni šudar*), filigransku dugmad za korpet, molitvenik, božićne ukrase – kartonske jaslice i lik anđela u molitvi, svjetiljku na petrolej, tzv. *petrojaču*, sat u obliku lanterne – englesku *fenjerastu uru*, orden u obliku križa za zasluge Franje Josipa, dodijeljen don Lovri Škarici Žikovu, kanoniku i profesoru talijanskog jezika u Splitu, profesoru don Frane Bulića.

Gospodin Pavao Stanojević, u ime nagrađenih sugrađana, tom je prigodom zahvalio djelatnicima Muzeja na priznanju, ali i svemu što rade u očuvanju kulturne i povijesne baštine.



Priznanje *Prijatelj Muzeja* za 2012. godinu dodijeljeno je Ivoni Jakić, novinarki HRT-a Split, fotografu Tonku Bartuloviću i Ivici Svilanu, pasioniranom zaljubljeniku u arheologiju.



Ivona Jakić niz godina promovira kaštelansku kulturnu baštinu i djelatnost Muzeja kroz eter Radio Splita i emisiju *Čuvari baštine*. Osim na Radio Splitu, njene reportaže objavljujane su i u emisiji Hrvatskog radija *Našim građanima u svijetu*.

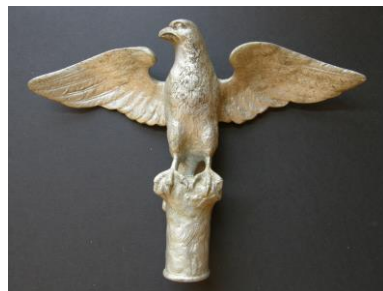
Priznanje su primili i Tonko Bartulović, fotograf, koji svojim stručnim radom nesebično pridonosi realizaciji projekata Muzeja te Ivica Svilan, vrsni poznavatelj topografije lokaliteta Resnik, sudionik istraživanja ovog lokaliteta na kopnu i u moru te aktivnostima Muzeja od samih početaka i osnivanja Arheološke zbirke.

Priznanje *Prijatelj muzeja* 2013. pripalo je Borisu Stencelu koji je brojnim darovanjima i pruženim informacijama obogatio fundus Kulturno-povijesnog odjela Muzeja te mu se Muzej na ovaj način zahvaljuje.



Neki od darovanih predmeta Muzeju iz nasljeđa Borisove obitelji, Stencel i Lukas su: oprema pravaškog Sokola iz Donjih Kaštela iz 1910., obiteljske fotografije, gimnazijske svjedodžbe i drugi dokumenti don Filipa Lukasa, geografa, povjesničara, svećenika Splitsko-makarske i Zadarske nadbiskupije kao i ostalih članova obitelji Lukas; partiture opere *Miljenko i Dobrila*, portret Ivanice, majke kompozitora Jakova Gotovca (tonirana fotografija); uporabni predmeti – uvijač za kosu, *špula* za namatanje konca, gljiva za krpanje čarapa, *batipan* (isprašivač za tepihe), čaša s hrvatskom trobojnicom i natpisom „Živila Hrvatska“, razni

dokumenti, novinski članci itd. Priznanje Prijatelj Muzeja u ime Borisa Stencela koji živi u Belgiji preuzela je obiteljska prijateljica gospođa Nataša Krečak.

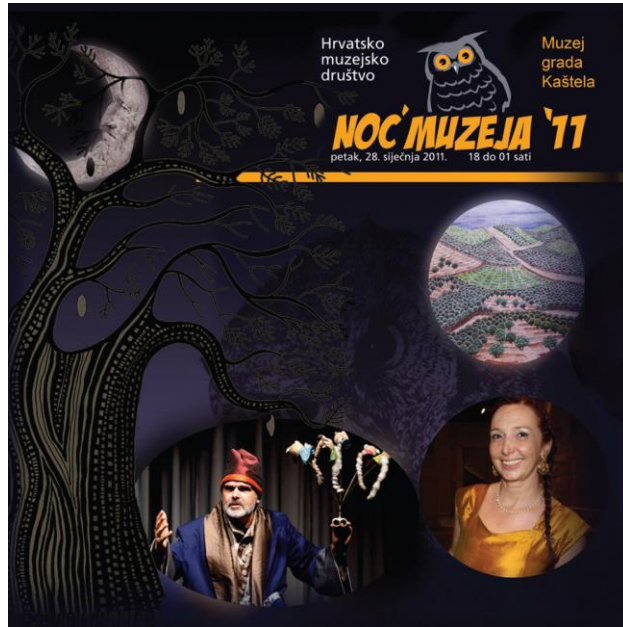


Priznanje *Prijatelj muzeja* dodijeljeno je 2014. Sanji Viculin na sluhu za financijsku potporu muzejskih projekata te dugogodišnjoj brizi na očuvanju kaštelanske kulturne baštine članstvom i aktivnostima u Društvu „Bijaći“.

Priznanje je dodijeljeno i Milanu Ivaniševiću, povjesničaru umjetnosti i konzervatoru Zavoda za zaštitu spomenika u Splitu, kao znak zahvalnosti na potpori i savjetovanjima u najpotrebnijem razdoblju osnutka ustanove. Priznanje *Prijatelj muzeja* dodjeljivano je u kontinuitetu u sklopu manifestacije Noć muzeja od 2011. do 2014. godine.



Posebna događanja: predstave, glazbeni kvizovi, plesne točke, recitacije, recitali...



Program Noći muzeja Muzeja grada Kaštela obogatila su svojim doprinosom i predstave za najmlađe posjetitelje u organizaciji kaštelanskih udruga te gostovanja Gradskog kazališta lutaka Split i samostalnih akademskih dramskih i glazbenih umjetnika.

Gradsko kazalište lutaka iz Splita 2011. godine zabavilo je najmlađe posjetitelje i njihove roditelje u dupkom punoj dvorani stalnog postava Kulturno-povijesnog odjela adaptacijom talijanske narodne priče *Košulja sretnog čovjeka* u izvedbi glumca Belmonda Miliše i režiji Gorana Golovka.

Predstava je nastala prema predlošku talijanske narodne bajke koja nam priča priču kako za naći sreću i nije potrebno obići cijeli svijet nego tek osvrnuti se oko sebe i slijediti srce.

Iste godine, glazbeno-poetskim recitalom *Narod i ljubav* publiku su u poetsku baštinu hrvatskog jezika od *Zavičajaca* nadalje, uz zvuke srednjovjekovne i barokne glazbe uveli akademski umjetnici glumica Mejrema Reuter i glazbenici Jakov Koščina i Dino Biočić.

Od 2013., pete po redu Noći Muzeja grada Kaštela, započele su suradnju s Muzejom i kaštelanske udruge.



Kulturno-umjetničko društvo „Karol Wojtila“ iz Kaštel Kambelovca odigralo je predstavu *Noina arka* u polivalentnoj dvorani kaštela Vitturi u Kaštel Lukšiću. Prvu predstavu, odigranu u prostoru Muzeja u Nadbiskupskom kaštelu u Kaštel Sućurcu, postavila je sućuračka amaterska udruga „Putalj“, predstavivši se djeci dramoletom *Kronika našeg malog mesta*.



Kulturno-umjetničko društvo „Ante Zaninović“ pridružilo se također događanjima Noći muzeja 2013. u prostoru Nadbiskupskog kaštela s kolažom igara za djecu *Naučimo zaboravljene igre*, namijenjenima djeci mlađeg uzrasta i nižih razreda osnovne škole, pri čemu su djeca naučila neke od starih zaboravljenih igara s pjevanjem. Djecu su kroz igre vodile Marica Tadin, prof. savjetnica glazbene kulture i Sonja Marie Buotić, odgojiteljica djece predškolske dobi.



KUD „Karol Wojtila“ održao je od 2013. godine, kada se svojim programom pridružuje manifestaciji Noć muzeja, ukupno 12 predstava: *Noina arka* (2013.), *Kako je sokolić naučio letjeti*, *Tri prijatelja s Noine arke*, *Čudnovate zgone šegrta Hlapića* (2014.), *Oraško i mrvica* – igrokaz za djecu te igrokaz za mlade *Kaštel York* (2015.), potom igrokaze *Trnoružica traži princa* (2016.), *Brod* (2017.), *Glazbeni mozaik* (2017.), *Staro i novo kino* (2018.), igrokaz *Velik kao dijete* (2019. i 2020.). Adaptaciju i režiju predstava potpisuju voditeljice Doris Grgurin i Ljiljana Garbati.

Sućuračka amaterska udruga Putalj predstavila se također nizom igrokaza, glazbeno-scenskih recitala, plesnih točaka i recitacija.

Uz *Kroniku našeg malog mista* (2013.) slijedio je *glazbeno-scenski recital* (2014.) te *igrokaz i šaljivi glazbeni kviz* (2017.), prateći već i temu manifestacije *Glazba i glazbeni velikani i njihov utjecaj na društvo*.

SAU Putalj i sljedećih godina osmišljava svoj repertoar u skladu s temama manifestacije Noć muzeja.

Igrokaz *Sat tjelesnog odgoja*, *Plesnu točku s obročima* i *Gimnastičko natjecanje* predstavili su publici u Noći muzeja 2018. tematskog naziva *Muzeji i sport – brže, više, jače... / altius, citius, fortius...*, a igrokaze *Kako se Rokova baba snalazi u doba digitalizacije* i *Nekad i sad*, prateći temu Noći muzeja 2019. *Muzeji – inovacije i digitalno doba*, uz *Hip hop mix* plesnu točku i recitaciju *Idi mi dođi mi*.



Tema noći muzeja 2020. bila je *Velike obljetnice hrvatskih muzeja*, kada nam se pak SAU Putalj predstavio igrokazima *Baka uči kaštelansku povijest* i *Roko i baba u muzeju*, uz plesnu točku najmlađih članica plesnog kluba Spin. Voditeljica je dramskog programa Sućuračke amaterske udruge Putalj Jelena Elez a plesnog programa Slavica Jurčević.

I novoosnovano Kaštelansko dječje kazalište „Škatula“ pridružilo se događanjima Noći muzeja 2019. s igrokazom *Mate, kompjuter i ostalo* prateći opću temu manifestacije *Muzeji – inovacije i digitalno doba*.

Sljedeće, nepredviđenim događajima obilježene, 2020. godine igrokaz *Zapelo je vrime, ma dica gredu* Kaštelansko dječje kazalište „Škatula“ bilo je prisiljeno odgoditi zbog prehlade većeg dijela članova kazališne skupine. Ipak, mali glumci i njihova voditeljica Ljiljana Garbati brzo su se dosjetili i prilagodili novom dobu, snimivši predstavu u postavu Arheološkog odjela Muzeja u Kaštel Sućurcu te je publici predstavili virtualno u prigodi Međunarodnog dana muzeja, 18. svibnja.

Tekstove predstava, uz poznate književnike, Ivanu Brlić Mažuranić, Ratka Bjelčića, Zvonka Klemenčića, Sunčanu Škrinjarić, potpisuju voditeljice udruga Jelena Elez i Doris Grgurin, kaštelanski pjesnik Miroslav Luketin Sarajčev, Maja Alfirević i Nataša Jukić.



Gradska knjižnica Kaštela:

Muzej u Knjižnici i Knjižnica u Muzeju (2014. – 2020.)

Gradska knjižnica Kaštela Noćima muzeja Muzeja grada Kaštela prvi put se pridružuje 2014. godine i od tada redovno prati i sudjeluje u programskoj djelatnosti manifestacije organizacijom izložaba knjiga, radionica i društvenih igara.

Tijekom svih sedam godina sudjelovanja u manifestaciji Noć muzeja Gradska knjižnica zabavljala je svoje posjetitelje, djecu i njihove roditelje i izazovom na igru *Trlje* – igre ne samo naših starih, nego i drevnih Atenjana i Rimljana!

U Noći muzeja 2014. u Odjelu za odrasle Gradske knjižnice u Kaštel Lukšiću postavljena je izložba knjiga *Povijest na zabavan načinu*, a u prostoru Muzeja u Nadbiskupskom kaštela u Sućurcu održana je radionica za djecu *Kaštelanske utvrde kroz povijest*.

Izložba knjiga *Izumi i otkrića – Nikola Tesla univerzalni um* postavljena 2015. popraćena je čitanjem ulomaka iz knjiga i slikovnica o Tesli i njegovim izumima. Neki od tada izloženih naslova o velikom izumitelju su: *Nikola Tesla – i bi svjetlo!*, *Tesla - čovjek koji je izumio dvadeseto stoljeće : zaboravljeni genij elektriciteta*, *Nikola Tesla – snovi koji su nam donijeli struju* – slikovnica za mlade, *Moji pronalasci* – autobiografija...



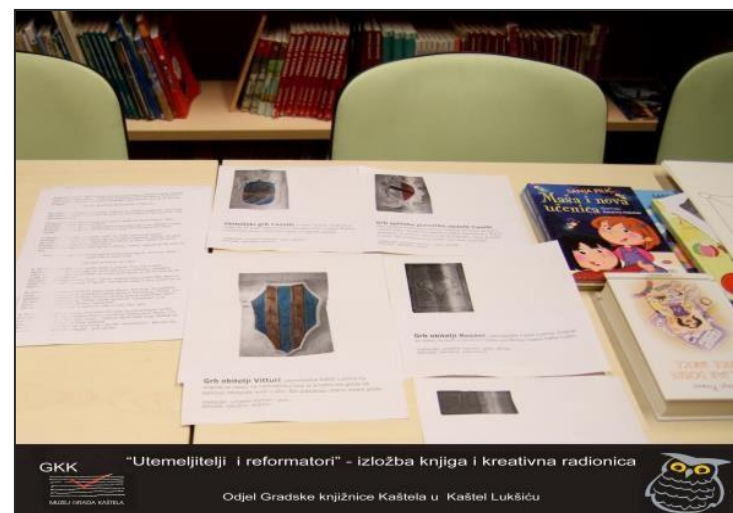
Uz temu Noći muzeja 2016.⁹ i izložbu knjiga *Utemeljitelji i reformatori* djelatnice Gradske knjižnice Kaštela osmislile su kreativnu radionicu za djecu istog naziva, upoznavši ih s osnivačima kaštelanskih utvrda i naselja te njihovim plemićkim grbovima uzidanima nad ulazima u utvrde, kaštele. Iako je vrijeme ispralo boju s nekada obojanih plemićkih obiteljskih grbova, djeca su u Muzeju imali priliku vidjeti kako su nekada izgledali. U središnjoj dvorani postava Kulturno-povijesnog odjela izloženi su odljevi grbova kaštelanskih obitelji, kakvi su danas i kakvi su nekada bili, u bojama. Po pripremljenim predlošcima mladi posjetitelji Noći muzeja i Gradske knjižnice Kaštela bojali su grbove utemeljitelja svoga grada i na zabavan način naučili su još nešto više...

U Noći muzeja 2017.¹⁰ Gradska knjižnica Kaštela priredila je posjetiteljima izložbu knjiga *Glazbeni velikani*. Izložene su biografije svjetskih glazbenika: Johana Sebastiana Bacha, Federica Chopena, čiju biografiju potpisuje njegov suvremenik, skladatelj Franz List, potom biografije Giacoma Puccinija, Gioachina Rossinija, Georga Gershwina, kao i domaćih skladatelja Vatroslava Lisinskog i Antuna Dobronića u izdanju Glazbene knjižnice Matice hrvatske.

Uz izložbu knjiga priređena je i radionica za djecu i njihove pratitelje *Šareni klaviri* – izrada čestitaka u obliku klavira.

⁹ Tema Noći muzeja 2016.: *Utemeljitelji i reformatori* – Josip Juraj Strossmayer, hrvatski mecena

¹⁰ Tema Noći muzeja 2017.: *Glazba i glazbeni velikani i njihov utjecaj na društvo*



Planinarstvo – sport za dušu i tijelo izložba je knjiga koju je priredila Gradska knjižnica Kaštela u Noći muzeja 2018. u okviru teme manifestacije *Muzeji i sport – brže, više, jače... / citius, altius, fortius...* s olimpijskim geslom *Važno je sudjelovati!*

Posjetitelji Knjižnice mogli su prolistati knjige i slikovnice za djecu o nogometu, jedrenju, planinarenju, sportskom penjanju, olimpijskim igrama, šahu... poput slikovnica *Čarobnica Lili i nogometna groznica*, *Nogometna utakmica i druge pripovijetke za djecu*, *Nogometna matematika i fizika*, *Asterix na Olimpijskim igrama*, *Pješak, dama, kralj mat : šahovski tečaj za početnike ...* ili pak *priručnike za jedrenje, planinarske vodiče*, knjige alpinista Stipe Božića: *Svete planine svijeta*, *Sedam vrhova, K2 – trijumf i tragedija*, putopisaca Roberta Pauletića *Himalaja u 77 priča : libar o ponosu i smrti*, Davora Rostuhara *Na putu u skrivenu dolinu : umijeće prihvatanja besmisla...*

Noći muzeja 2019., s pratećom temom *Muzeji – inovacije i digitalna budućnost* Gradska knjižnica priključila se izložbom knjiga *Digitalno doba* te edukativnom radionicom *Stem revolucija – radionica "micro:bitovi u knjižnici"* na kojoj su se djeca upoznala s osnovama korištenja micro:bita te naučila kako uspješno programirati svoja imena i popularne smajlice. Oni koji su željeli naučiti još nešto više mogli su u knjižnici posuditi i knjigu u izdanju Instituta za razvoj i inovativnost mladih *Micro:bit – posudi i isprobaj*.



Uz temu manifestacije 2020. *Velike obljetnice hrvatskih muzeja* postavljena je izložba knjiga i uz nju je održana kreativna radionica *Muzej u Knjižnici i Knjižnica u Muzeju*. Neki od izloženih naslova bili su: *Najljepši muzeji svijeta*, *Sva čuda svijeta : velike znamenitosti iz čitava svijeta od piramida do kozmodroma*, *Leonardova znanost : uvid u veličanstveni um najvećeg genija renesanse*, *Mona Lisa : biografija : otkriveni život žene zagonetnog osmijeha...* knjige o Leonardu da Vinciju slikaru, matematičaru, izumitelju, inženjeru čiju je 500. obljetnicu smrti prethodne 2019. obilježio i Muzej grada Kaštela radionicom kopistike te izložbom radova njenih polaznika otvorenoj u Noći muzeja 2020. godine.

Izložbe knjiga organizirane su u Odjelu za odrasle, a radionice i društvene igre u Dječjem odjelu Gradske knjižnice Kaštela u kaštelu Vitturi u Lukšiću.

Izložbe knjiga priredile su knjižničarke Blaženka Belas i Katarina Modrić, a radionice su osmislile: Jasminka Borzić, Ingrid Delić i Ivana Jakšić.



Koncerti

Program Noći muzeja Muzeja grada Kaštela pratili su već od prve godine brojni koncerti. Održano je ukupno 11 koncertnih nastupa. U dva navrata, pošto se koncerti održavaju u atriju kaštela Vitturi zbog prijetnje kiše bili smo prinuđeni otkazati koncerte glazbenog sastava *Libar* (2015.) i swing-punk-skabilly benda *Justin's Johanson* (2019.), dok je nastup ženske klape „Putalj“ 2014. godine otkazan zbog prehlade članica klape.

Prvu Noć muzeja Muzeja grada Kaštela 2009. godine otvorio je pop-rock sastav *Merkur* iz Kaštel Kambelovca pod bubnjarskim palicama našeg kolege restauratora Davida Milića te nastup na gitari Marije Magdalene Grgin, učenice IV. razreda Glazbene škole Josip Hatze, Područnog odjela fra Bernardin Sokol iz Kaštela. Potom su 2010. nastupili *Miki Nopling* s obradom repertoara Leonarda Cohena, gudački kvartet *Fastination* te školski gudački orkestar *Omiške strune* Osnovne glazbene škole Lovro pl. Matačić. Iznimno hladni, posljednji siječanjski petak 2012. godine rasplesao je etno-sastav *Kries*, a unatoč izrazitoj zimi to je bila i najposjećenija kaštelanska Noć muzeja sa 795 posjetitelja.

Zajednički koncertni nastup pod nazivom *When tomorrow comes* u atriju kaštela Vitturi održale su 2013. članice pop-sastava *Meritas*, Anita Valo i Meri Jaman te Jelena Radan, interpretirajući pjesme svjetskih autora i izvođača koji su pratili njihov razvojni put, kao i njihove autorske pjesme.



Iste godine, ženska klapa „Putalj“ nastupila je u prostoru arheološkog postava Muzeja u Nadbiskupskom kaštelu u Kaštel Sućurcu u kojemu se te godine prvi put održala manifestacija Noć muzeja.

U atriju Vitturija 2014. nastupio je kantautor *Hari Rončević & bend*, a prethodio im je nastup sastava *Merkur*. Iako je i 2014. godine planiran nastup ženske klape „Putalj“ u prostoru Muzeja u Kaštel Sućurcu zbog prehlade dijela članica klape koncert je morao biti otkazan. Planirani nastup glazbenog sastava *Libar* 2015. otkazan je zbog kiše.

No sljedeće 2016. godine Noć muzeja ispunili su ritmovi grupe *Detour*, potom 2017. *Ditatum jazz projekta*, 2018. rock-punk-blues benda *M.O.R.T.*. Nastup grupe *Justin's Johason* 2019. godine otkazan je također, zbog neobećavajućih vremenskih prilika.

Unatoč otkazivanju koncertnog nastupa i kišnim kapima ukupan broj posjetitelja programa Noći muzeja kretao se oko približno iste brojke kao i prethodnih godina te možemo konstatirati da Muzej grada Kaštela ima svoju redovnu publiku. Što je potvrđeno i sljedeće 2020. godine kada u programu nije bilo koncertnih nastupa. Zbog novonastale pandemijske situacije 2021. druženje s publikom privremeno se preseljava ispred „ekrana“. Virtualnom izložbom *Trinaest Noći muzeja Muzeja grada Kaštela* posjetili smo se na programe i događanja od 2009. do 2021. godine, a pozadinsku instrumentalnu glazbu potpisuje *Tvrtko Stijena Sekstet*, još jedna grupa našeg restauratora Davida Milića.



U prohladnim, ali veselim siječanjskim druženjima uz koncerte posjetitelje su krijepile fritule kuhano vino i sangrija.

U nadi povratka druženja iščekujemo novu Noć muzeja 2022.!

* * *



LITERATURA

Acalija, Sanja: Škola u Kaštel Novome : školska kronika 1913. - 1941. godine : katalog izložbe "U skuli moga dide", 2011.

Acalija, Sanja – Vojnović-Traživuk, Branka: Kaštelanska škrinja : Muzej grada Kaštela, siječanj - veljača 2012.

Acalija, Branka – Mitrić, Jasminka: Nogometnih 11 : Galerija „Osmijeh“, 11. – 21. svibnja 2017.

Acalija, Sanja: RETRO - ETNO - TEHNO 7 : Muzej grada Kaštela, 28. lipnja 2012. - 31. siječnja 2013.

Acalija, Sanja: Riznica Župe Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije u Kaštel Štafiliću : katalog stalnog postava, 2014.

Acalija, Sanja – Ivančić, Sanja: Povismo i sukno : kaštelansko tradicijsko ruho, 2015.

Acalija, Sanja: Velikan hrvatske glazbe Boris Papandopulo – kaštelanski intermezzo : MGK, kaštel Vitturi, Noć muzeja, 27. siječnja - 31. ožujka 2017. : Kaštelansko-riječki intermezzo - Miljenko i Dobrila : ZTC Rijeka, 24. studenoga - 26. studenoga 2017.

Acalija, Sanja – Šustić, Sandra: Izložba povodom 500. obljetnice smrti Leonarda da Vincija 1519. - 2019. : Radionica Slikarska tehnika Leonarda da Vincija : Muzej grada Kaštela, 2019.

Babin, Ankica, Izložba slika Ante Vukića : Muzej grada Kaštela, 28.1. – 10.2.2011.

Duvnjak, Mirela: Pave Metličić 1896. – 1925 : Muzej grada Kaštela, siječanj – veljača 2009.

Duvnjak, Mirela: Žena Ljubica Dragojević- Buble : Žena : Muzej grada Kaštela, siječanj 2010.

Duvnjak, Mirela: Miran Palčok : Muzej grada Kaštela, 31.1. – 20.2.2014.

Duvnjak, Mirela: Marin Studin : Simultani kodovi (1895.-1960.) : Muzej grada Kaštela, 2015.

Duvnjak, Mirela: Srcem bezumlju: Muzej grada Kaštela, 2015.

Duvnjak, Mirela: Skriveno – izloženo = Hidden - Exhibited: Muzej grada Kaštela, 2018.

Duvnjak, Mirela: Dragana Nuić Vušković : Digitalno slikarstvo kao paradigma društvene stvarnosti : Muzej grada Kaštela, 1.2. – 15.2.2019.

Duvnjak, Mirela: Karolina Marušić : Ladine priče : Muzej grada Kaštela, 1.2. – 15.2.2019.

Vujević Duvnjak, Mirela: 50 godina Labinskih ateliera : MGK, 31. siječnja – 15. ožujka 2020.

Vujević Duvnjak, Mirela: Veno Jerković : Muzej grada Kaštela, 2020.

Ilkić, Mato: Antički novac iz Sikula : Muzej grada Kaštela, Zadar, Sveučilište u Zadru, 2019.

Jaman, Sanja: Kaštilko te pita! : učimo promatranjem: Lijeva se gips, bronca, zlato... : obrazovna knjižica 8 – 15 godina : Muzej grada Kaštela, 2015.

Jaman, Sanja: Sova pitalica: Što ima u Kaštel Sućurcu? – Mala sova skita i pita : Noć muzeja '16 : radni listići, Muzej grada Kaštela, 2016.

Kamenjarin, Ivanka – Šuta, Ivan: Antički Sikuli : katalog izložbe : Muzej grada Kaštela, 2011.

Kamenjarin, Ivanka: Rimskodobna nekropola Krtine u Kaštel Sućurcu : katalog izložbe : Muzej grada Kaštela, 2014.

Kamenjarin, Ivanka: 25 godina Arheološkog odjela Muzeja grada Kaštela : Muzej grada Kaštela, 2016.

Klaić, Mario: Priča o kaštelu Vitturi u Kaštel Lukšiću : slikovnica : Muzej grada Kaštela, 2011.

Kočevar, Sandra – Škrtić, Antonija: Noć muzeja kao primjer vrednovanja kulturne baštine?, Zbornik Veleučilišta u Karlovcu, Vol. 2 No. 1, 2012.

Rauter, Mejrema: Libija, priča o ljudima : izložba fotografija / pretisak deplijana, 2012.

Romanović, Dušanka: Čovjek i more - Ribarstvo u antici kroz fundus Arheološkog muzeja Zadar : katalog izložbe : Arheološki muzej Zadar, 2016.

Šuta, Ivan: Prapovijest Kozjaka = Prehistory of Kozjak : Muzej grada Kaštela, 2016.

Arheološka istraživanja okoliša crkve sv. Križa u Ninu : Muzej grada Kaštela, Podvorje – Kaštel Sućurac, 31.1. - 28.2. 2014. / pretisak deplijana AMZ

Araújo, Ana Cristina i Costa, Ana Maria (Archaeosciences Laboratory); Carvalho, Vânia (Leiria Museum); Navarro, Bruno, Aubry, Thierry i Correia, Dalila (Fundação Côa Parque) : Dvije prapovijesne riznice Portugala - arheološka nalazišta Côa i Lagar Velho : Arheološki muzej u Zagrebu, 2020.

* * *

WEB

<https://hr.wikipedia.org/wiki/Sove>

Atenski novac, iskovan sredinom 5. stoljeća pr. n. e.
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:SNGCop_039.jpg

Egipat, hijeroglif slova M (sova)
<https://www.hippopx.com/hr/hieroglyphics-egypt-relief-temple-owl-hatshepsut-temple-old-166970>

